

Anna Palm

Förvaltningsjurist/enhetschef

myndighetsavdelningen

Barn- och skolnämnden

Remiss: Reglemente för barn- och skolnämnden

Förslag till beslut

Barn- och skolnämnden beslutar

att lämna remissyttrande över förslag till reglemente för styrelser och nämnder i Lunds kommun i enlighet med barn- och skolförvaltningens tjänsteskrivelse daterad den 16 oktober 2020.

Sammanfattning

Översyn av samtliga nämnders och styrelser reglementen pågår sedan en tid tillbaka. Syftet med det reviderade förslaget är enligt kommunkontoret att tydliggöra kommunfullmäktiges ansvarsfördelning till nämnder och styrelser och därmed skapa en helhet kring Lunds kommuns politiska ansvarsfördelning.

Kommunstyrelsens förslag på nya reglementen har tidigare skickats på remiss till samtliga nämnder med senaste svarsdatum i januari 2020. Barn- och skolnämnden beslutade den 23 januari 2020, § 6, om yttrande med anledning av remissen.

Efter inkomna remissvar från styrelser och nämnder har förslaget till nya reglementen ytterligare justerats. Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade den 14 september 2020, § 305, att delarna som rör mark- och exploatering respektive översynen av det samlade ansvaret för friluftsförhållanden förs över till partiöverläggningarna och att i övrigt skicka ut förslaget till reglemente för styrelser och nämnder i Lunds kommun på remiss, med svar senast den 19 november 2020.

Barn- och skolförvaltningen har sammanställt yttrande över remisshandlingarna enligt nedan. Sammanfattningsvis konstateras att merparten av de synpunkter som lyftes i yttrande genom barn- och skolnämndens beslut den 23 januari 2020 har beaktats i det nya förslaget till reglemente som nu är föremål för yttrande. De

2020-10-16

Diarienummer

BSN 2019/0661

synpunkter som inte tagits hänsyn till lyfts på nytt inom ramen för detta yttrande.

Beslutsunderlag

- Barn och skolförvaltningens tjänsteskrivelse den 16 oktober 2020 Remiss: Reglemente för barn- och skolnämnden
- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut den 14 september 2020, § 305 dnr 2019/0643 med tillhörande underlag.
- Protokollsutdrag barn- och skolnämnden 2020-01-23, § 6, med tillhörande yttrande
- BSN Synpunkter för översyn av reglementen förvaltningsremiss 2019-02-22

Ärendet

Bakgrund

Under varje mandatperiod bör nämndernas och styrelsernas reglemente ses över. I nu aktuell översyn konstateras att enskilda nämnder och styrelser reglementen är framtagna vid olika tillfällen vilket bland annat har fått till följd att samma bestämmelser uttrycks på olika sätt, att språkbruket är inkonsekvent etcetera.

Kommunkontoret har därför valt att, i linje med kommunfullmäktiges fokusområde kring smartare organisation, göra en större revidering med fokus på tydlighet och helhet. Syftet med det reviderade förslaget är att tydliggöra kommunfullmäktiges ansvarsfördelning till nämnder och styrelser och därmed skapa en helhet kring Lunds kommuns politiska ansvarsfördelning. Revideringen innebär att samtliga reglementen justeras i sin form och i viss mån i lydelse avseende gemensamma bestämmelser. I samband med revideringen har kommunkontoret:

- sammanställt samtliga nämnders och styrelsernas reglemente i ett och samma dokument (krisledningsnämnden undantagen*)
- samlat de för samtliga styrelser och nämnder gemensamma bestämmelserna i ett sammanhang
- uppdaterat enligt ny/förändrad lagstiftning
- gjort tillägg och tagit bort sådant som varit i behov av revidering

*Då krisledningsnämnden anses skilja sig i för stor utsträckning har Krisledningsnämndens reglemente inte paketeras tillsammans med övriga.

Utöver ovanstående förslag till förändring har kommunkontoret noterat att det råder otydlighet i det politiska ansvaret kring fyra

2020-10-16

Diarienummer

BSN 2019/0661

områden; Mark och exploatering, Ansvar som fastighetsägare, Arbetsgivarrollen och Ansvarsfördelningen mellan barn- och skolnämnden och utbildningsnämnden. Föreslagna förändringar innebär endast förtydligande av den politiska ansvarsfördelningen och avser inte tjänstepersonsorganisationen. I vissa delar kan organisationsförändringar bli aktuella.

Kommunstyrelsens förslag på nya reglementen har tidigare skickats på remiss till samtliga nämnder med senaste svarsdatum den 27 januari 2020. Barn- och skolnämnden beslutade den 23 januari 2020 om yttrande med anledning av remissen.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade den 14 september 2020 § 305 att delarna som rör mark- och exploatering respektive översynen av det samlade ansvaret för friluftsförslag förs över till partiöverläggningarna och att i övrigt skicka ut förslaget till reglemente för styrelser och nämnder i Lunds kommun på remiss, med svar senast den 19 november 2020.

Barn- och skolförvaltningen har sammanställt yttrande över remisshandlingarna enligt nedan. Sammanfattningsvis konstateras att merparten av de synpunkter som lyftes i yttrande genom barn- och skolnämndens beslut den 23 januari 2020 har beaktats i det nya förslaget till reglemente som nu är föremål för yttrande. Bl.a. har nämndernas ansvar renodlats utifrån de skolformer som de har verksamhetsansvaret för. De synpunkter som inte tagits hänsyn till lyfts på nytt inom ramen för detta yttrande. T.ex. råder det fortfarande oklarheter kring ansvarsfördelningen mellan barn- och skolnämnden och kultur- och fritidsnämnden när det gäller den verksamhet som bedrivs på St. Hansgården. Det är också otydligt när det gäller ansvarsfördelningen om vem som fastställer priser (grundbelopp och skolpeng) för samtlig skolverksamhet.

Remissyttrande

Nedan följer barn- och skolförvaltningens svar på remissen.

När paragraf anges nedan är den hämtad från det dokument som heter "201002 Reglemente för styrelser och nämnder - sammanställt" som bifogats till kommunstyrelsens ärende KS 2019/0643.

2020-10-16

Diarienummer

BSN 2019/0661

1. Nämndens kommentarer till de för styrelser och nämnder gemensamma bestämmelserna:

Generellt

SKR:s underlag för reglemente för styrelse och nämnder, senast reviderat i mars 2019, innehåller ett antal gemensamma skrivningar för styrelsen och nämnderna som saknas i nu föreliggande förslag. En allmän synpunkt är att de förtydligande skrivningar som finns där i en rad frågor t. ex. om information och samråd och ordförandes och presidets roll, förslagsvis bör finnas med i det nya reglementet.

System, systemägarskap och systemförvaltning

Det saknas reglering inom detta område i reglementena kopplat till kommunens övergripande arbete avseende objektsförvaltning.

I utbildningsnämndens reglemente innebär föreliggande förslag att tidigare skrivning avseende utbildningsnämndens systemansvar för verksamhetsprogram för förskole- och skolverksamheten tagits bort. Det är inte tydligt om det av detta följer att det ska åligga respektive nämnd att äga och ha systemansvar för sina respektive verksamhetssystem och på vilket sätt kommunstyrelsens roll "att ansvara för utveckling av kommunens IT-system" hänger ihop med detta.

Detta behöver förtydligas på något sätt t.ex. under kommunstyrelsens övergripande uppgifter, men även under de för nämnderna gemensamma bestämmelserna.

Övrigt

Att avsnitt läggs till avseende allvarliga och extraordinära händelser, krisledning, höjd beredskap och systematiskt säkerhetsarbete.

Att avsnitt angående kommunens och nämndernas arbetsformer kan förtydligas och utvecklas till flera områden för att signalera "en kommun" och hur nämnderna tillsammans utgör helheten, ex. inledande rubrik om kommunens uppdrag, den politiska organisationen (se. Linköpings kommuns reglemente), närmare bestämmande av kommunfullmäktiges uppdrag, sammansättning, ordförandes uppgifter, presidium, ersättare, ärendeberedningen (se Malmös och Helsingborgs reglementen).

Barn- och skolförvaltningen instämmer med kommunstyrelsen avseende att förslag om nya reglementen inte bedöms innebära ökade kostnader för Lunds kommun. Barn- och skolförvaltningen bedömer däremot att resurser (personella och ekonomiska) behöver omlokaliseras om ansvar och uppdrag flyttas mellan nämnder. Som exempel kan anges överflyttning av ansvaret kopplat till fristående huvudmän avseende tillståndsgivning, ägar- och ledningsprövning,

2020-10-16

Diarienummer

BSN 2019/0661

tillsyn och utbetalning av bidrag m.m. Barn- och skolförvaltningen föreslår att utredning kring konsekvenser behöver göras beroende på vilka beslut som fattas.

2. Nämndens kommentarer till ändringarna för den egna nämnden:

1§

I förslaget föreslås följande lydelse:

Barn- och skolnämnden har verksamhetsansvaret för förskola, förskoleklass, grundskola, fritidshem, annan pedagogisk verksamhet och grundsärskola och fullgör kommunens skyldigheter enligt skollagen (2010:800) och andra tillämpliga författningar.

Ett undantag är att utbildningsnämnden ansvarar för internationell förskola, fritidshem och grundskola i kommunal regi.

Barn- och skolnämnden har ansvaret för lovskola inom ramen för sitt verksamhetsansvar.

Barn- och skolnämnden är huvudman för särskild undervisning för sådana elever i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan som på grund av sjukdom eller liknande skäl inte kan delta i vanligt skolarbete och som vårdas på sjukhus eller en institution som är knuten till ett sjukhus beläget i Lunds kommun.

Det bör tydliggöras att barn- och skolnämnden inom sitt verksamhetsområde fullgör kommunens skyldigheter i egenskap av hemkommun och huvudman för utbildningen.

Barn- och skolförvaltningen föreslår vidare att 1 § kompletteras med vilken lagstiftning m.m. om reglerar barn- och skolnämndens verksamhetsansvarsområden, t.ex.

- Skollagen (2010:800)
- Läroplan för respektive skolform
- Skolförordningen (2011:185)
- Förordningen om skolskjutsning (1970:340)
- Förordningen om avgifter för provning inom det offentliga skolväsendet (1991:1124)
- Förordningen om viss uppgiftsskyldighet för skolhuvudmän inom det offentliga skolväsendet (1992:1083)
- Annan tillämplig lag och förordning som berör nämndens ansvarsområde och som ankommer på nämnden i egenskap av myndighet och kommunal verksamhet

2020-10-16

Diarienummer

BSN 2019/0661

§ 2

I förslaget föreslås följande lydelse:

Barn- och skolnämnden har inom sitt verksamhetsområde ansvar för skolskjuts och planeringen av denna och fullgör hemkommunens ansvar avseende skolplikt.

Barn- och skolnämnden har rätt att fatta beslut om skolpeng för grundsärskola.

Barn- och skolnämnden och utbildningsnämnden ska i samverkan fastställa gemensamma läsårstider.

Barn- och skolnämnden ansvarar för godkännande, tillsyn, råd och stöd till förskolor och fritidshem med enskild huvudman som inte anordnas vid en skolenhet med fristående förskoleklass, grundskola eller grundsärskola samt för pedagogisk omsorg vars huvudman kommunen har förklarat ha rätt till bidrag.

Barn- och skolnämnden ansvarar för insyn i, förskoleklass, grundskola, grundsärskola och fritidshem med enskild huvudman som anordnas vid en skolenhet i enskild regi med någon av dessa skolformer.

Barn- och skolnämnden fullgör kommunens ansvar att avge yttrande till Skolinspektionen i samband med tillståndsansökningar från enskilda huvudmän om att starta eller utöka fristående förskoleklass, grundskola eller grundsärskola eller för fritidshem som anordnas vid en skolenhet med någon av dessa skolformer.

Barn- och skolnämnden ansvarar för utbetalning av bidrag till fristående huvudman, interkommunal ersättning till andra kommunala huvudmän, ersättning till statliga huvudmän som bedriver verksamhet i enhetlighet med barn- och skolnämndens verksamhetsansvar och har elever folkbokförda i Lunds kommun i sin utbildning.

Första stycket

I tidigare yttrande från 23 januari 2020 framfördes att det skulle tydliggöras i reglementet att barn- och skolnämnden ansvarar för skolskjuts, vilket också tagits in i föreliggande förslag. Så som barn- och skolnämndens respektive utbildningsnämndens reglementen nu är framskrivna är dessa olika i denna del, då det i utbildningsnämndens reglemente inte nämns något om ansvar för skolskjuts beträffande gymnasiesärskolan. Reglementena bör vara utformade på samma sätt för att skapa tydlighet. Skrivningen gällande skolskjuts bör antingen tas bort då i barn- och skolnämndens reglemente då det är lagstadgad verksamhet och därför faller inom nämndens ansvar utifrån skrivningen i 1 §, alternativt att utbildningsnämndens reglemente får en liknande

2020-10-16

Diarienummer

BSN 2019/0661

skrivning som den som nu finns i barn- och skolnämndens reglemente.

Andra stycket

Det är fortfarande oklart i förslaget kring nya reglementen vem som ansvarar för att besluta om skolpeng för kommunal verksamhet och grundbelopp till fristående huvudmän. Barn- och skolförvaltningen tolkar det som att det är kommunfullmäktige som fattar beslut om skolpeng (kommunal verksamhet) och grundbelopp (fristående huvudmän) beträffande alla andra skolformer som finns i kommunens verksamhet utöver grundsärskola. Denna tolkning görs då det endast är i barn- och skolnämndens reglemente och inte utbildningsnämndens reglemente som det finns en skrivning om att fastställa priser och detta avser endast grundsärskolan. Ett tydliggörande behövs för att skapa tydlighet kring vad som gäller.

I stället borde antingen barn- och skolnämnden inneha det fulla ansvaret för fastställande av priser för samtliga skolformer inom nämndens ansvarsområde (utbildningsnämnden på motsvarande sätt) eller inte ansvara för det alls, för att skapa tydlighet i nämndernas ansvar. Barn- och skolförvaltningen föreslår att det inom barn- och skolnämndens respektive utbildningsnämndens ansvarsområde ingår att fastställa priser för alla nämndens ansvarsområden.

Sjunde stycket

I enlighet med den tolkning som beskrivits ovan under andra stycket, åligger det i nuläget kommunfullmäktige att besluta om grundbelopp till fristående huvudmän. Varje enskild huvudman ska i enlighet med gällande rättspraxis få ett eget överklagbart beslut. Med gällande skrivelser i reglementena tolkar barn- och skolförvaltningen det som att detta ansvar faller på kommunkontoret.

Det behöver också anges något om ansvaret för att göra utbetalningar till de kommunala enheterna inom Lunds kommun inom ramen för barn- och skolnämndens verksamhetsansvar.

3§

I förslaget föreslås följande lydelse:

Barn- och skolnämnden fullgör de uppgifter som ankommer på vårdgivaren för den medicinska och psykologiska delen av elevhälsan inom sitt verksamhetsområde och de skyldigheter som därmed följer av gällande hälso- och sjukvårdslagstiftning.

Barn- och skolförvaltningen föreslår att ett stycke läggs till i paragrafen med anledning av att både samverkanskommunerna inom avtalet för grundsärskola och fristående enheter har intresse

2020-10-16

Diarienummer

BSN 2019/0661

av att köpa t.ex. handledning. Följande lydelse föreslås. "Barn- och skolnämnden får på beställning av andra mot ersättning tillhandahålla insatser inom elevhälsoområdet i den mån det finns överkapacitet."

Övriga tillägg i reglementet

I samband med förvaltningsremissen i februari 2019 skickade barn- och skolförvaltningen in synpunkter till kommunkontoret. Dessa synpunkter bifogas denna tjänsteskrivelse, se bilaga "BSN Synpunkter för översyn av reglementen förvaltningsremiss 2019-02-22". Det som anfördes då vidhålls, se bl.a. nedanstående punkter.

- att nämnden är myndighet kopplat till sitt verksamhetsområde.
- att nämnden ansvarar för forskningsbaserat utvecklingsarbete riktat till de verksamheter som nämnden ansvarar för.
- att nämnden ansvarar för information till allmänheten avseende frågor kopplat till verksamhetsansvarsområdet
- att nämnden med bibehållet ansvar för verksamheten får träffa överenskommelser med annan om utförande av uppgifter som ankommer på nämnden.

3. Övrigt

Barn- och skolnämnden och utbildningsnämnden

Revideringen innebär ett helhetsansvar inom verksamhetsansvarsområdet och en ökad tydlighet avseende det politiska ansvaret för styrning, kvalitet och likvärdighet för alla barn i Lunds kommun. Förändringarna innebär att organisatoriska förändringar är nödvändiga och att personella resurser behövs för att arbetsuppgifterna ska kunna utföras. Nämnden bedömer att resurser behöver omlokaliseras om ansvar och uppdrag flyttas mellan nämnder.

Barn- och skolnämnden och kultur- och fritidsnämnden

I tidigare yttrande lyftes att det behöver utredas vidare vilken verksamhet som bedrivs på St. Hansgården och beroende på ställningstagande tydliggöras i reglemente för kultur- och fritidsnämnden vilket ansvar nämnden har. Det lyftes också att utredningen kring St Hansgården bör belysa om verksamheten kan bedrivas som ett gemensamt projekt för båda nämnderna och vad konsekvensen blir av att flytta verksamheten till kultur- och fritidsnämnden.

2020-10-16

Diarienummer

BSN 2019/0661

På St. Hansgården, bedrivs utbildning i form av fritidshem enligt skollagen, men även annan verksamhet bedrivs där. Utbildning i fritidshem enligt skollagen handlar om rätt till fritidshem utifrån föräldrarnas förvärvsarbete eller studier eller utifrån barnets behov på grund av familjens situation eller barnets eget behov. I det föreslagna reglementet är det tydligt att denna typ av verksamhet faller under barn- och skolnämndens ansvar.

Den del av St. Hansgårdens verksamhet som inte utgör utbildning i fritidshem enligt skollagen ligger inte under barn- och skolnämndens ansvar i föreliggande förslag till reglemente. I föreliggande förslag är det är oklart var ansvaret ligger. Förslagsvis bör detta ansvar åvila kultur- och fritidsnämnden. Utifrån skrivningen i 1 § i kultur- och fritidsnämndens reglemente "svarar för kultur- biblioteks- och idrottsverksamhet samt öppen ungdomsverksamhet" är det fortfarande otydligt om denna del av verksamheten på St. Hansgården omfattas av kultur- och fritidsnämndens ansvar. Detta behöver tydliggöras i reglementet för kultur- och fritidsnämnden.

När ansvarsfördelningen mellan nämnderna är tydlig kan ett samarbete finnas mellan de båda förvaltningarna.

Även när det gäller ansvaret för att anordna lovverksamhet för skollediga barn som inte deltar i fritidsverksamhet enligt skollagen behövs ett förtydligande kring var ansvaret ska ligga om denna typ av verksamhet ska finnas i kommunen. I den formulering "öppen ungdomsverksamhet" som nu finns i reglemente för kultur och fritidsnämnden, är det inte tydligt att denna typ av verksamhet som riktar sig till barn omfattas av nämndens ansvar. Om denna typ av verksamhet ska finnas bör det förslagsvis falla under kultur- och fritidsnämndens ansvar och tydliggöras i reglementet.

Lokalplaneringen

I yttrandet som barn- och skolnämnden tog beslut om i januari 2020 lyftes att det är av "yttersta vikt att nämnden fortsatt har ansvar över lokalplaneringen". Med hänsyn till den fördjupade utredningen som presenterats inför denna remissomgång och genom förtydliganden i samtal med personal på kommunkontoret innebärande att ansvaret för lokalplaneringen ligger inom ramen för verksamhetsansvaret, har barn- och skolförvaltningen kommit till den slutsatsen att nämnden därmed fortsatt har ansvar för lokalplaneringen. Det innebär att ingen ändring i sak är avsedd med det nya reglementet när det gäller lokalplaneringen.

Arbetsgivarrollen

I yttrandet som barn- och skolnämnden tog beslut om i januari 2020 lyfte barn- och skolnämnden att nämnden fortsatt bör vara anställningsmyndighet. Barn- och skolförvaltningen hade i sitt yttrande konstaterat att förslaget till ny skrivning var otydlig och konsekvenserna därmed svåra att bedöma. I nu

2020-10-16

Diarienummer

BSN 2019/0661

föreslagen skrivning i de för styrelse och nämnder gemensamma bestämmelserna anges att "styrelser och nämnder har hand om arbetsmiljöfrågor inom sitt verksamhetsområde" medans det i kommunstyrelsens reglemente står att "ha hand om personalfrågor samt vara anställningsmyndighet för personal vid samtliga förvaltningar i kommunen". Barn- och skolförvaltningen anser att det numera är tydligt vad som avses i och med de ändringar som gjorts sedan tidigare remissomgång samt den fördjupade utredningen som genomförts och anser att det är bra att kommunstyrelsen är anställningsmyndighet.

Jytte Lindborg
Skoldirektör

Linda Abrahamsson
Kvalitets- och myndighetschef

Beslut expedieras till:
Kommunstyrelsen